

Hrabre italijanske čete požele prvi uspeh na vzhodnem bojiščiu

Odesa in Nikolajev ob črnem morju obkoljena — V kolenu spodnjega Dnjepra so Nemci zavzeli Krivij Rog, važno rudniško področje — Ruska vojska se umika čez Dnjeper

Rim, 15. avgusta. s. Posebni dopisnik agencije Stefani javlja:

Ze dva dni korakamo z motoriziranimi italijanskimi oddelki, ki nadaljujejo s svojim delom, čim so prekoračili prve postojanke, ki so jim bile označene. V četrtek zvečer se je naš oddelek nenadoma znašel pred močnimi sovražnikovimi oddelki, ki so dajali ogorčen odpor. Točka, na kateri je sovražnik poskušal ustaviti naše napredovanje, je bila nad vse važna pri našem korakanju in zato je bilo prepotrebno takoj udariti in uničiti sovražnika. Prvikrat je prišlo do krvavega spopada med Italijani in boljševiki. Pri tem se je pokazalo vse velikanško junaštvo in absolutna nadmoč italijanskih čet, ki so pri tem dale prvi krepki nauk sovražniku. Po končanem boju, v katerega so sovražniki vrgli svoja sredstva, so boljševiki pustili na bojnem polju številne mrtvice in ranjence. Naši oddelki so to dejanje izpeljali s takšno odločnostjo, sicer v malem obsegu, da utegne to imeti zelo resne posledice, kajti veliko je število ujetnikov, ki so jih naše čete zajele. Med plenom je tudi mnogo avtomatičnega orožja in drugega materiala in tako se je četrtek končal s prvim uspehom italijanskih čet v Rusiji. Četrtnov spopad in sovražnikove izgube dokazujejo pomen akcije, ki so jo izvedle naše motorizirane čete, ki so potem dospеле do Buga. Uspehi italijanskih kolon se nadaljujejo zmagovito.

Klin med Odeso in Nikolajevim

Berlin, 16. avgusta. s. Izredno poročilo glavnega stana nemške oborožene sile:

Zaradi pritiska nemških, romunskih, madžarskih in italijanskih čet, ki nepretrgano napredujejo proti jugu med Dnjestrom in Dnjeprom, grozi sovjetskim armadam, ki branijo zahodno Ukrajino, razsulo. Odeso so obkolile romunske čete. Nikolajev je obkoljen od Vzhoda in Zahoda od nemških in madžarskih čet. Zahodno od Buga grozi razsulo velikim sovražnikovim oddelkom.

Berlin, 16. avgusta. s. Drugo izredno poročilo glavnega stana nemške oborožene sile:

Pri nadaljevanju prodiranja ob spodnjem teku reke Dnjeper, so hitri nemški oddelki zasedli rudarski bazen Krivij Rog. V tem rudniškem okrožju se pridobi letno več kot 19 milijonov ton železne rude visoke kakovosti. Z rudami iz tega rudnika je sovjetska industrija oskrbovala 61% svojih potreb. Z izgubo teh rudnikov je sovjetska vojna industrija prejela hud udarec.

Berlin, 16. avg. s. Vrhovno poveljstvo nemške vojske sporoča:

Kakov javljata že posebni sporočili, sta Odesa in Nikolajev obkoljena in sicer prva od romunskih, Nikolajev pa od nemških in madžarskih čet. Vzhodno od Buga so hitri nemški oddelki v nepretrganem prodiranju, pri čemer so tolkli sovražnika, zavzeli pomembno rudarsko središče Krivij Rog. Tudi na drugih odsekih vzhodnega bojišča se uspešno nadaljujejo boji.

Hitlerjev glavni stan, 14. avgusta. Vrhovno poveljstvo nemških oboroženih sil poroča:

V Ukrajini so pri nadaljnjem zasledovanju brez odmora nemške in romunske čete zasedle obalo Črnega morja med Odeso in izlivom Buga.

Berlin, 16. avg. s. Nemška agencija DNB podaja sledeče podrobnosti o operacijah na vzhodnem bojišču:

Tesno zasledovanje sovražnika v Južni Ukrajini je rodilo prve sadove. Nemške čete so dosegle Črno morje vzhodno od Odeso tako, da je to prvovrstno pristanišče obkoljeno in sicer od severa in vzhoda ter odrezano od zaledja. Na istem bojišču so ob spodnjem teku reke Bug nemške čete obkolile tudi drugo ukrajinsko pristanišče ob Črnem morju, Nikolajev. Na poprišču med Odeso in Nikolajevim je nastal nov Dunkerque zaradi nepretranih napadov nemškega letalstva na sovjetske prevozne ladje. Da trenutka tega poročila sta bili potopljeni dve sovjetski prevozni ladji s 15.000 tonami, medtem ko je drugih pet sovražnikovih ladij utrpelo težko škodo. Nemške in madžarske čete, ki napredujejo na obsežnem bojišču vzhodno od južnega Buga, so se približale Krivemu Rogu, kjer so veliki sovjetski železni rudniki. Na ta način potekajo operacije naglo naprej proti spodnjemu teku reke Dnjeper.

Vojna mornarica je v polnem sodelovanju pri bojih na Vzhodu in sicer tako v Črnem morju kakor v Baltiku in v Lednem morju. Središče teh

operacij je bil vzhodni del Baltijskega morja. Za Sovjete je največjega pomena, da na vsak način drže pristanišča ob Lednem morju do takrat, ko bo zima onemogočila plovbo. Nedavno potopitev enega sovjetskega rušilca v Barentskem morju je treba pripisati nemški podmornici, ki je patrolirala ob obali polotoka Kola kot dl nemških pomorskih enot. To nemško delovanje ima poseben pomen spričo dejstva, da sta pristanišči Murmansk in Arhangelsk zelo blizu in ju Sovjeti morajo držati v svoji oblasti, če hočejo dobiti kakšno pomoč od Anglije in Združenih držav.

Berlin, 16. avgusta. s. Nemška bojna letala so 13. in 14. avgusta napadla važnejše prometne zveze vzhodno od Kijeva. Tukaj so na tleh razbila 8 sovražnikovih letal, v letalskih spopadih pa je bilo zbitih 7 sovjetskih letal. Na srednjem odseku bojišča so »Stuke« in bojna letala napadla z uspehom ogromna zbirališča sovjetskih čet. Štiri sovjetske baterije so bile izločene iz boja. Skladišča goriva so zletela v zrak, enako pa tudi tovarni vojaški vlaki, ki so se pomikali po železniški progi Toropce-Velikije Luki. Tukaj je bilo uničenih tudi 17 sovjetskih letal.

Berlin, 16. avgusta. s. Kakor poročajo, je na vzhodnem bojišču v nemške roke padlo tudi več brezbožniških muzejev. Kakor je storilo v baltičkih državah, je nemško vrhovno poveljstvo tudi v Ukrajini izročilo takoj cerkvam v uporabo vse tiste cerkvene predmete in svete posode, ki jih je v teh muzejih našlo. Gre za večje število razpel, kelihov in cerkvenih oblačil, ki so bila deloma nepoškodovana, deloma pa popackana s sovjetskimi znaki. Na mnoge križe so Sovjeti pribili rdečo zvezdo.

Berlin, 16. avgusta. s. Zaradi nemškega prodora do Črnega morja in do izliva Buga, so obkoljeni veliki sovražnikovi oddelki, ki nimajo nade na rešitev. V Odesi je treba videti nov Dunkerque, pišejo nemški listi, kajti tudi Sovjeti poskušajo z mornarico rešiti svoje obkoljene vojske, toda nemško letalstvo bo poskrbelo, da bo malo čet prišlo na varno. Po dobljeni bitki pri Zitomiru je sledil napad proti jugu med Dnjestrom in Dnjeprom. V prvem napredovanju, ki je seglo 100 km naprej, so Nemci zasedli ogromno ozemlje in prispeli do Črnega morja. Ti uspehi bodo vplivali na potek bojev na vsem vzhodnem bojišču.

Berlin, 16. avgusta. s. DNB poroča, da so nemške čete pri svojem zmagovitem napredovanju obkolile velike sovjetske oddelke. Najprej so bili ti oddelki odbiti, nato pa uničeni. Do večera se je število ujetnikov povečalo na 20.000. Uničenih ali zajetih je bilo 32 tankov.

Zaporedni in uspešni letalski napadi na Ciper in Marsa Matruh

Glavni stan Oborožene Sile je izdal 15. avgusta naslednje 437. vojno poročilo:

Skupine Kr. letalstva so včeraj uspešno bombardirale skladišča in zaloge pogonskih sredstev na otoku Cipru. Ponoči so druga letala metala bombe težkega kalibra na letališča na Malti ter zadela posamezne objekte.

V severni Afriki delovanje prednjih oddelkov in topništva na odseku pri Tobruku.

Letalstvo Osi je nadaljevalo s svojimi uspešnimi akcijami. Zadele so bile obrambne in pristaniške naprave v trdnjavi Tobruk in v Marsa Matruhu, dalje 3000 tonski tovorni parnik v vodah pri Karsa Luchu in nek rušilec severno od Sidi el Baranija. Angleška letala so napadla Tripolis.

V vzhodni Afriki so oddelki neke naše posadke na odseku pri Gondarju na drznem ogledniškem pohodu naleteli na sovražne skupine in jih pogladi v beg. Angleška letala so znova bombardirala naselja v Gondarju.

V pretekli noči so angleška letala napadla Catanijo in Augusto. V Cataniji so bili trije ubiti, 20 ljudi pa je bilo ranjenih.

85 topov in en oklepni vlak. Pri vseh teh spopadih so imeli Sovjeti najtežje izgube. Na finskem odseku so Sovjeti poskušali zavreti nemško in finsko napredovanje s svojimi protinapadi. Pri teh bojih je na bojnem polju obležalo 300 boljševikov.

Helsinki, 16. avgusta. s. Uradno sporočilo pravi, da potekajo operacije finskih vojsk povoljno. Velikanski oddelki sovjetskih čet so se znašli v več žepih, posebno pa ob severozahodni obali Ladoškega jezera, kjer so ti oddelki obkoljeni.

Berlin, 16. avgusta. s. Lahki oddelki nemške mornarice so napadli skupino sovražnih ladij. V tem spopadu je bila uničena ena prevoznika ladja z 2570 tonami. Posadka, med katero je bil tudi politični komisar, je bila ujeta. Neki sovjetski ogledniški motorni čoln se je potopil, ker je zadel na mino.

Delovanje nemškega letalstva

Berlin, 16. avgusta. s. V noči od 14. na 15. avgust so Nemci uničili velik prevozni vlak, ki je z vsa brzino vozil proti Črnemu morju. Sedaj je v teku nemško prodiranje za uničenje sovražnika okrog Nikolajeva. Drugo za drugo uničujejo nemška letala sovjetske čete, ki so obkoljene v žepu med Odeso in Nikolajevim. Tako so nemška letala uspešno napadala železnice in korakajoče sovražnikove čete severno od Nikolajeva ter razbile več postaj, na katerih je bilo 6 prevoznih vlakov. Tudi na severnem bojišču so nemška letala uspešno bombardirala železniške zveze in prometna križišča. Večkrat je bila bombardirana železniška proga Luga-Leningrad-Novgorod. Bombe so razbile železniške tise in več nasipov. Uničenih je bilo 17 lokomotiv in 7 vlakov. V zrak je bilo poglano veliko municijsko skladišče. V istem pasu je bilo iz boja izločenih 26 topov in štiri baterije, razbitih pa 185 avtomobilov. V letalskih spopadih je bilo zbitih 9 sovjetskih letal. Na nekem sovražnikovem letališču so Nemci v kratkem času na tleh uničili 7 letal in zažgali taborišča za čete.

Nemška strmoglavka letala so močno delovala na srednjem bojišču severno od Gomela. Zbita so bila štiri sovražna letala, osem topov pa je bilo prisiljenih k molku. Južno od Kijeva so nemška letala z bombami in strojniškim ognjem uničila en oklepni vlak. Na tem področju je bilo zbitih 13 sovjetskih letal. Na morju pred Odeso je bil težko poškodovan en sovjetski rušilec.

Naša protiletalska obramba je takoj in intenzivno odgovorila z ognjem, tako da je bil sovražnik prisiljen odvreči svoje bombe večinioma na slepo srečo. Eno letalo je bilo sestreljeno in se je v zraku vnelo. Padlo je v morje.

Berlin, 16. avgusta. s. Vrhovno poveljstvo nemške vojske javlja:

V severni Afriki so nemška bojna letala z bombo zadelo neki britanski rušilec severno od Sidi Baranija. V noči na 14. avgusta je močan oddelek nemških letal napadel letališče Ismailijo. Letalci so opazili velikanske požare v letalskih hangarjih in taboriščih čet.

Vesti 16. avgusta

Maršal Budenij, tako piše londonski »Times«, mora sedaj izbirati med dvema možnostima: ali se da uničiti ali pa mora žrtvovati Odeso in Nikolajev in se naglo umakniti še bolj proti vzhodu.

Japonsko letalstvo je napadlo znano pot, ki veže Kitajsko z Burmo in po kateri Kitajci dobivajo pomoč od demokracij.

V bojih za Kreto je 20. maja padel na čelu svojih čet brigadni general Süßmann, poveljnik padalskega oddelka. Nemški general je bil star 50 let.

Nemški sanitetni vlak so napadla sovjetska letala v bližini Minska. Več nemških ranjencev je bilo ubitih.

Na tla je treščilo neko veliko angleško čezmorsko letalo, ki se je dvignilo z nekega angleškega letališča proti Ameriki. Med 22 žrtvami je bil tudi član angleške komisije za nabavke iz Amerike, Purvis. To je že druga nesreča, ki se je v petih dneh dogodila angleških čezmorskim letalom.

Na Azorske otoke je prispela portugalska šolska vojna ladja »Sagres« z veliko skupino članov Zelenih strajk. Tudi ta vojnja naj bi pomenila, da so Azori portugalski, pa nikogar drugega.

Devet Bolgarov je obsodilo na smrt posebno vojno sodišče v Svilengradu. Obtoženi so bili vojnstva v korist neke druge države.

Za pomočnika japonskega zunanjega ministra je bil imenovan bivši japonski veleposlanik v Rimu Eiji Amaru.

V Tirano je danes prispelo veliko število albanških dijakov v spremstvu albanških profesorjev iz Kosova, Debra in Struge. Iz Tirane bodo odpotovali v Italijo.

Preteklo noč so nemška letala bombardirala sovjetsko prestolnico. Bombe so padale na vojaške objekte ter povzročile veliko škodo in zantete več požarov.

V Čileju je bil izdan zakon, s katerim se prepoveduje pošiljanje propagandnega materiala po pošti za vojskujoče se države. Na ta način želi Čile vzdrževati dobre odnose z vsemi državami.

Japonska letala so izvedla zelo močan letalski napad na mesto Wannien ob reki Jangce. Bombe so zadele naravnost vojaška skladišča in ladje, ki so bile v pristanišču.

Perzijska vlada je uradno zankala vesti, razširjene v svet iz indijskega Delhija, da je skupina Nemcev prispela skozi Turčijo v Erzerum. Nihče ne more priti v Perzijo brez rednega potnega lista.

Strašna nevihta je besnela nad severovzhodno Argentino, kjer je izgubilo več ljudi življenje. Železniško progo, ki veže Argentino in Čile preko And, je zametel sneg.

Bolivija in Argentina sta podpisali pogodbo za vzpostavitev železniške zveze med mestoma Yacuiba in Santa Cruz. Argentina je dala za to delo dva milijona pesosov.

Odposlanstvo San Marina na Rabu

San Marino, 15. avgusta. s. Vlada republike San Marino je poslala svoje odposlanstvo na mali otok Rab v Jadranskem morju ob dalmatinski obali, kjer je bival sv. Marin, ki je ustanovil republiko in ki je njen pokrovitelj. To odposlanstvo je odšlo na otok Rab, da postavi tam zastavo, katero so begunci prinesli s seboj 6. avgusta leta 1923.

Dogoni klavne živine v prihodnjem tednu

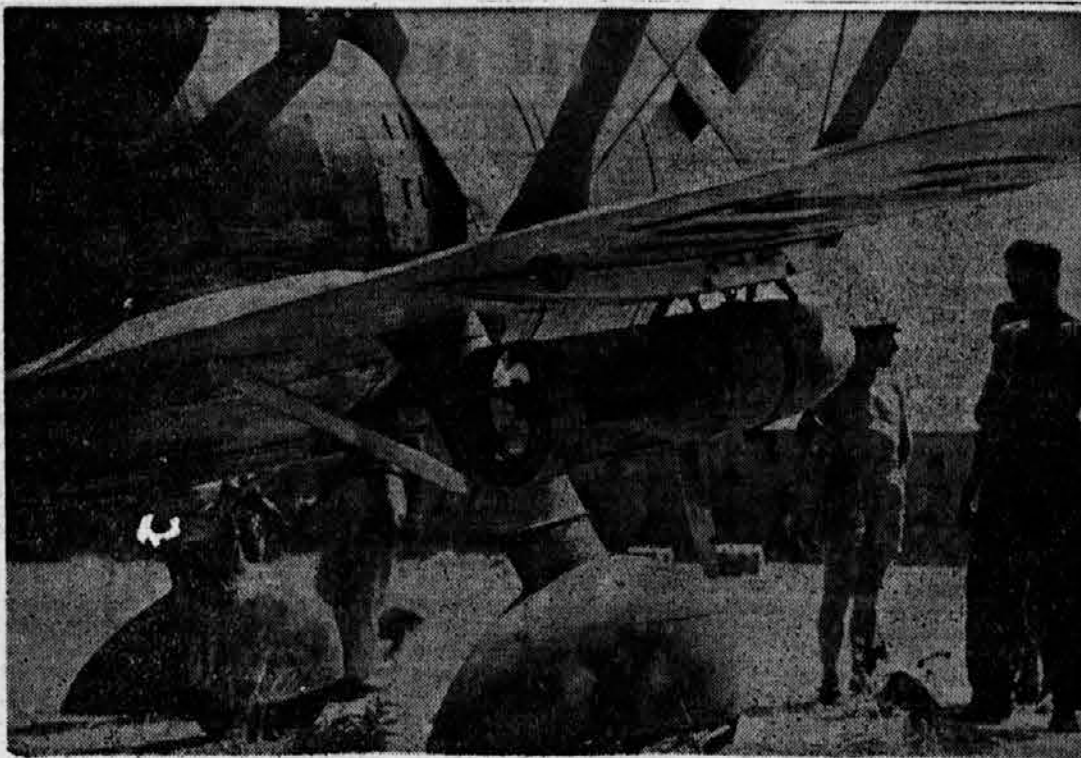
Prehranjevalni zavod za Ljubljansko pokrajino razglša, da bodo v prihodnjem tednu tile dogoni za klavno živino:

v torek, dne 19. avgusta t. l. v Črnomlju;

v torek, dne 19. avgusta t. l. v Ribnici;

v sredo, dne 20. avgusta t. l. v Ljubljani.

Vabijo se vsa mesarska strokovna združenja, da zaradi prevzema odkupljene živine pošljejo na dogone svoje pooblašene zastopnike.

Na vseh italijanskih letališčih ob Egejskem morju razvijajo italijanski letalci brez oddiha in neutrudljivo svojo junaško delavnost

Žrtve angleškega letalstva pri številnih izpadih preko Rokavskega preliva

Berlin, 16. avgusta. s. Vrhovno poveljstvo nemške vojske sporoča:

V boju proti plovbi za preskrbo Velike Britanije je nemško letalstvo ob vzhodni škotski obali potopilo neko tovorno ladjo s 5000 tonami, drugo veliko trgovsko ladjo pa težko poškodovalo. Bojna letala so potopila vzhodno od Cromarja in Great Yarmoutha dve trgovski ladji, ki sta imeli 15.000 ton. Dve drugi tovorni ladji so bombe zažgale, še dve drugi pa hudo poškodovale. Vse te ladje so plule v konvojih. Drugi letalski napadi so bili napereni proti pristaniškim napravam ob vzhodni angleški obali. Ob obali Rokavskega preliva so nemški lovci in protiletalsko topništvo zbili 14. avgusta 9 britanskih lovskih letal. Sovražnik je preteklo noč metel bombe in sicer zažigalne ka-

kor rušilne na različne kraje severne in severozahodne Nemčije. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so zbili 10 napadajočih britanskih bombnikov.

Berlin, 16. avgusta. s. Pri poskusu sovražnega napada na obalo Rokavskega preliva, je včeraj oddelek nemških letal skupaj z lovci, brez lastnih izgub, zbil dva Spitfireja.

Pri ponovnem poskusu angleških letal, da bi napadla obrežje Rokavskega preliva, so nemški lovci in protiletalsko topništvo zbili devet angleških Spitfireov.

Stockholm, 16. avgusta. s. Neki angleški zaporni balon je priplul nad jugovzhodno švedsko obalo in so ga potem švedska lovška letala zbila na tla.

Zastopniki fašistovskih organizacij so podali prva poročila Visokemu Komisarju

Ljubljana, 16. avgusta.

Prvi zastopniki fašistovskih organizacij so podali svoja poročila Visokemu Komisarju kot zveznemu Poveljniku fašističnih središč za pomoč. Sestanek je bil v sejni dvorani Fašistovskega doma.

Poleg predsedujočega Visokega Komisarja so bili navzoči podpoveljnik Giorgio Gatti, podpoveljnik mladinskih organizacij Pietro Casani in zastopnica ženskih organizacij Ida de Vecchi. Poročanju so prisostvovali tudi zastopniki organizacije Dopolavoro, C.O.N.I.-ja in drugih strankinih organizacij.

Pred začetkom poročil, se je zvezni Poveljnik z globokimi besedami spomnil plemenite osebnosti fašista in vojaka Bruna Mussolinija ter poudarjal duhovne in vojaške zasluge te žrtve za domovino. Navzočni so te besede poslušali stoje.

V imenu padlega je ves zbor odgovoril »tukaj, kakor je navada pri takšnih svečanostih.

Potem je Ekse, Grazioli prešel na dnevni red in svoje prve besede posvetil Ustanoviteljstvu Imperija. Tudi v imenu svojih sodelavcev je izrazil zahvalo Ministru, strankinemu tajniku. Sporočil je nato, da je bilo določeno, da bodo zastopniki Vis. Komisarjatu opravljali funkcije inšpektorjev in tajnikov središč za pomoč V zvezi s tem je Ekse.

Lepa in ganljiva cerkvena slovesnost v stolnici

Včeraj na velik Marijin praznik je ljubljanska škofija doživela velik in lep praznik. Letošnji zlatomašniki ljubljanske škofije so imeli skupno zlato sv. mašo. Lep jubilej zlatomašništva je bilo dano učakati dvanajstim gospodom, ki so včeraj pred 50 leti padli pred prav istim oltarjem na obraz in stopili v veliki vinograd Gospodov. Dvanajstim gospodom, častitljivim starčkom je dal Gospod veliko milost, da so orali njegovo ledino na zemlji in doživeli med veliko veseljem tudi mnogo žalosti. Današnje redke slovesnosti so se udeležili naslednji gospodje: Krumpstar Franc, Kalan Janez, Povše Henrik, Steska Viktor, Šarec Alojzij, Zdravilji Janez in Cestnik Anton.

Mogočno so zadonele stolne orgle, ko so zlatomašniki stopili skupaj pred oltar in je zlatomašniške obrede pred velikim oltarjem, ki je bil za to priliko nadvse svečano okrašen, opravil stolni prošt Nadrah. Priručna novomašniška pesem je donela s kora. In ljudje, ki so cerkev napolnili do zadnjega kotička so s pevi na koru vred peli »Zlatomašnik bodi pozdravljen«. Po opravljenem cerkvenem obredu je stopil na prižnico prelat Nj. Svetosti Janez Kalan in v priručnih besedah opisal mašniški poklic, ki ni samo sladek, ampak prav tako težak, za duhovnika, ki hoče biti dober pastir. V svojem globokem govoru je omenjal velike pravice, ki jih ima duhovnik do ljudi in velike odgovornosti, ki jo ima vsak dušni pastir za svoje ovce. Spominjal se je časov pred 50 leti, ko so bili današnji slavljenci posvečeni v duhovnike. Spominjal se je velikih dogodkov, ki so jih preživeli. Pa čeprav je doba pol stoletja primeroma dolga, jim je pri izvrševanju duhovniškega poklica minila kakor dan. Govor g. prelata je mnoge ganil do solz.

Ko je bila pridiga končana so zlatomašniki opravili vsak pri svojem oltarju zlatomašniško daritev, pri velikem oltarju pa slovesno sv. mašo.

Novice iz Ribnice

Operni pevec g. Lukman bo priredil koncert narodnih in umetnih pesmi v Ribnici 19. avgusta. Pri koncertu bo sodeloval z recitacijami g. Oevirk. 26. t. m. bo g. Lukman priredil koncert v Kočevju.

V soteski od Podklanca v Sodrski kotlini nadaljujejo z regulacijskimi deli Matiče vode. S tem bodo odstranili povodenj hudournikov, ki so delali po njih veliko škodo.

Visok obisk v našem trgu. Jutri, v nedeljo bo daroval v župnijski cerkvi sv. Stefana sv. mašo in pridigal ob pol 7 ljubljanski knezoškof dr. Gregorij Rožman. Prezvizišeni bo med sv. mašo tudi obhajal.

Dela na novi cesti proti Novi Štiti napredujejo in bodo predvidoma končana do Malega Smarja. Visoki Komisar je odobril za dovršitev cestnih del 27.000 lir. Sedaj polagajo propuste.

Obiščeni preskrbovalni urad opozarja vse gostilničarje, ki še niso dvignili v občinskem uradu bonov za gostinske obrate, da to stori do 16. avg.

Strogi pasji kontumace je do nadaljnjega v cellem kočevskem okraju. Preteklo nedeljo so namreč ubili psa, ki je bil sumljiv stekline in je napadal ljudi in živali. Potrebno je, da se takoj ugotovi, ako je ta pes ogrizel kakke ljudi ali domače živali, zlasti pse in mačke.

Kako je s novim odsekom ceste proti Novi Štiti čez potok Sajevce? Cesto so dvignili, zgradili nov most, a vožnja po tej cesti sploh ni mogoča, ker cesta ni niti posuta in je tako neporabna za vsak prevoz, poleg tega je podrt še stari most čez potok, tako da se mora voznik vrniti nazaj. Prosimo v imenu občinstva, da se to čimprej uredi!

Grazioli dal svojim sodelavcem smernice za bodoče delo ter točno označil, v kakšnem okviru se mora gibanje njihove delovanje. Zvezni Poveljnik je po proučitvi položaja v pokrajini in v prestolnici govoril z navzočimi o delu, ki so ga izvedle v teh mesecih politične oblasti za organizacijo v novi pokrajini, ter o pobudah, ki so bile doslej dane. Posebno pozornost je posvetil razložitvi položaja delavskih razredov in kmečkega prebivalstva v pokrajini ter vprašanju industrije. Proučil je tudi položaj prehrane v posameznih občinah.

Kar se tiče delavnosti strankinih organizacij, je Ekse, Grazioli razložil navzočnim vse podrobnosti ustroja novih organizacij, h katerim bo ljudstvo v pokrajini moglo pristopiti, ne bo pa k temu v nobeni obliki prisiljeno. Podrobno so nato proučili tudi vprašanja, ki se nanašajo na mladinsko ter žensko organizacijo, ki bo svojo delavnost posvetila zlasti kmečkim gospodinjam in delavcem po domovih, dalje tista vprašanja, ki se tičejo organizacije Dopolavora, športnih organizacij itd.

Za fašiste v Ljubljani in na deželi je bila ustanovljena Ljubljanska fašistovska organizacija, v katero bodo vpisane vse Črne srčaje.

Sestanek se je končal s pozdravom Duceju.

Ganljivo cerkveno slovesnost je poveljevala še ubrano petje stolnega cerkvenega zbora, ki je izvajalo Gallusovo »Slovesno sv. mašo«. Ko je bila sveta maša darovana, so spet stopili vsi zlatomašniki pred glavni oltar in skupaj zapeli hvalnico Gospodu, da jim je bil tako dobrotljiv in jim nasklonil toliko let življenja. Iz srca je segala njihova molitev do neba, do Njega, v katerih rokah je vse človekovo dejanje in nehanje.

Po 13 letih prvo zborovanje hrvaškega Sokola

Zagreb, 16. avgusta. s. Hrvatski Sokol, mladinska organizacija hrvatskih nacionalistov, ki jo je belgrajska diktatura 1. decembra 1929 ukinila, s čemer je zbudila veliko nezadovoljstvo, se je pod novim režimom spet obnovila in se je zdaj po 13 letih mogla prvič spet sestati.

Nad 6000 članov se je udeležilo zborovanja, na katerem je bilo navzočih mnogo pokrajinskih zastopstev. Na zborovanju je bilo soglasno sklenjeno, da ta organizacija stoji odslej poglavniku na razpoloženo.

V četrtek popoldne so korakali hrvatski Sokoli mimo pred vladno palačo, nato pa je bilo sprejeto pri poglavniku njihovo zastopstvo.

SK Kočevje: SK Ribnica 9:1 (2:1)

Na nogometnem igrišču v Ribnici je bila včeraj nezanimiva tekma med SK Kočevjem in SK Ribnico. Ves čas so bili »Kočevjarji« v premoči in so zmagali z izidom 9:1. Tekmo je gledalo okrog 300 ljudi.

Obsodbe zaradi prekoračenja maksimalnih cen

Ljubljana, 16. avgusta

Na okrožnem sodišču se sedaj vsak teden vrste razprave proti navijalcem cen in raznim verižnikom z življenjskimi potrebščinami. Obtoženci, kar ponovno poudarjamo, prihajajo pred kazenskega sodnika-poeidina s prav neverjetni, naravnost otroškimi in tudi bedastimi izjavami, ki nimajo niti en odstotek resničnosti in verjetnosti. Obtoženci pripadajo veliki skupini onih, ki jih je policijska uprava skupno z mestnim tržnim nadzorstvom prijavila državnemu tožilstvu zaradi raznih prestopkov uredbe o cenah ter uredbe o mleku in peki kruha. Takih ovadb je bilo sodišču predloženih nad 150. Državno tožilstvo je večji del teh ovadb odstopilo preiskovalnemu sodniku v nadaljnjo preiskavo in je sedaj rezultat, da je državni tožilec na podlagi preiskave mnoge ovadne, mesarje, trgovce, peke, prodajalce mleka itd. obtožil prestopka po členu 7. uredbe o cenah. Obtoženih je doslej mnogo pekov in mesarjev.

Hudo kazni je prejel neki pekovski mojster Jože S., ki ima svoj obrat v severnem delu mesta. Bil je najprej obtožen, da je v času od 5. do 9. junija pekel v svoji pekarni krušne hlebčke, ki so bili pod predpisano težo, a jih je prodajal po ceni, ki je bila določena za 1 kg kruha, dalje, da je prav v tem času pekel lepe žemljice, to iz čiste bele pšenične moke, kar je bilo že prepovedano in določeno, da se morajo žemljice peči samo iz enotne krušne moke. Jože S. je bil obsojen po kratki razpravi prvič zaradi prestopka po čl. 7. uredbe o cenah in drugič zaradi prestopka po čl. 2. uredbe o mleku in peki kruha, in to zaradi obeh pre-

Omejitev avtomobilskih voženj

Ker so prispela na Visoki Komisarjat številna vprašanja, ki se tičejo avtomobilskih voženj, se opozarja, da se odredbe uradnega ukaza št. 56 od 12. julija 1941-XIX ne nanašajo na tovorna vozila za prevoz blaga. Ta avtomobilska vozila se lahko svobodno gibljejo tudi v nočnih urah in ob nedeljah ter praznikih ter morejo oditi iz Ljubljanske pokrajine brez posebnega dovoljenja. Pač pa je prepovedano prevažati ljudi, razen tistih, ki morajo spremljati natovarjanje in iztovarjanje blaga, in razen lastnika blaga.

Dodatni deleži testenin in riža za težake

V najkrajšem času stopijo v veljavo predpisi glede razdeljevanja dodatnih deležev testenin in riža gotovim vrstam delavcev, ki opravljajo naporna dela.

Zato »Prevod« poziva občine, da pravočasno zberejo tozadavne prijave, ki jih morajo prizadete tvrdke oddati do 20. t. m. v smislu navodil, ki so bila objavljena s posebno okrožnico.

»Prevod«. Prehranjevalni zavod Visokega Komisarjatu za Ljubljansko pokrajino.

Prepoved pridobivanja, zbiranja in trgovanja s smetano

Prehranjevalni zavod Vis. Komisarjatu za Ljubljansko pokrajino na osnovi čl. 3 in 5 naredbe Vis. Komisarja št. 70 o trgovini in predelavi kravjega mleka (Sl. list 399-58-41) ter v cilju redne oskrbe z mlekom in mlečnimi izdelki, obvezno določa in sporoča:

Tvrdke, proizvajalci in prekupevalci, ki vrše predelavo, zbiranje ali trgovanje s kravjim mlekom, do nadaljnjega iz kravjega mleka ne smejo pridobivati smetane katere koli vrste. Prav tako se do nadaljnjega smetana ne sme prodajati niti kupovati.

Na ozemlju Ljubljanske pokrajine Prehranjevalni zavod Vis. Komisarjatu doslej nobeni tvrdki niti zasebniku ni izdal niti dovoljenja za pridobivanje smetane iz kravjega mleka niti dovoljenja za trgovanje s smetano.

Prednje opozorilo je smatrati kot obvezno ter bodo oblasti vse kršilce kaznovali s strogi denarnimi in zapornimi kaznimi, predpisanimi v čl. 6 zgoraj navedene naredbe.

Nesreče

Brezposelna delavka Pečnik Silca se je dom poparila s krompom po rokah in prsih. Zaradi hudih opeklin je morala v bolnišnico. — Bele Martin, opearski delavec je pa doživel na Viču hudo nesrečo. V opekarji je prišel pod avtomobil. Kolesa težkega voza so mu šla čez noge in mu jih zlomila. — Grad Lado, kleparski vajenec iz Šmarja se je vsekali v roko in se hudo poškodoval. — Zalar Franc, sin mesarja, šele eno leto star, se je tudi hudo opekel. — Remškar Ivan je padel s skednja in si zlomil nogo. — Delavec Erjavac Franc pa je padel s kolesa tako nesrečno, da si je zlomil desno ključnico. Vsi poškodovanci so prišli na zdravljenje v ljubljansko bolnišnico.

stopkov skupno na 12 dni zavora in 500 lir denarne kazni ali v še nadaljnjih 19 dni zavora, torej skupaj 31 dni zavora, to nepogojno. Lastnica mlekarne Ana K. je prodajala dne 13. junija t. l. jajca po 2.50 L, ko je bila določena najvišja cena za jajca 2 L. Bila je obsojena po členu 7. zaradi prekoračenja maksimalnih cen na 7 dni zavora in 150 lir denarne kazni ali v primeru neizterljivosti v nadaljnjih 8 dni zavora. Nepogojno.

Mesar France A. je še začetnik. V svoji mesnici je ob velikem navalu prodajal meso. Sredi maja je neki privatnik prodal pol kg govejega mesa za 20 din. Pozneje 21. maja pa je prodal neki drugi stranki 3 in pol kg mesa za 120 din. Pred sodnikom se je France izgovarjal, da se je najbrž pomotil in je dal namesto 1 kg samo pol kg mesa, bila je takrat silna gneča in velik naval ljudi. Nadalje je obtoženec zatrjeval, da je drugače vedno prodajal meso po maksimalnih cenah in je predložil sodišču tudi kalkulacijo, po kateri naj bi prodajal meso v izgubo in da je imel pri 1 paru volov celo 4000 lir izgube. Mesar France A. je bil obsojen na 12 dni zavora in 500 lir denarne kazni ali v nadaljnjih 22 dni zavora. France sodbe ni sprejel. Sodba je med drugim naglasila: »V smislu uredbe o cenah ne sme prodajalec prevlati dobička ali izgube na konzumenta. Uredba določa okvir, v katerem mora prodajalec prodajati blago in v tem okviru tudi vračunati svoji primerni dobiček. Njegova skrb in dolžnost je, da uredi nakup blaga temu primerno in v kalkulira svoji dobiček.

Razprave proti navijalcem cen se ta teden nadaljujejo.

Za industrijo v Ljubljanski pokrajini

Veljavna carinska tarifa bivše kraljevine Jugoslavije v Ljubljanski pokrajini je vsebovala prohibitivne dajatve za surovine, ki so potrebne industriji, predvsem glede na blago, ki je bilo proizvajano na področju bivše kraljevine.

Vzdrževanje takih dajatev je imelo za posledico, da je bilo za industrijo v novi pokrajini nemogoče razviti svojo delavnost s težavnimi posledicami za gospodarstvo vse pokrajine in povzročajoč kot posledico nezaposlenost delavstva.

Visoki komisar je šel potrebam industrije in delavstva naproti in je izdal odredbo, na osnovi katere se bodo namesto dosedanjih carinskih dajatev bivše Jugoslavije uporabljali odslej predpisi italijanske carinske tarife, ki je glede na surovine mnogo bolj liberalna. Dejansko italijanska tarifa predvideva za take vrste blaga ali prav nizke dajatve ali sploh ne vsebuje nobenih dajatev.

Ureditev, ki interesira vse industrije pokrajine (papirna industrija, pivovarne in tovarne surogatov, predelavne in tkalnice, lesna industrija, kemične in železarske industrije) je bila ugodno sprejeta v trgovskem in industrijskem svetu in bo zagotovila delo lokalni delavnosti.

Novice iz Države

Voditeljice hitlerjanske mladine v Benetkah. V Benetke je te dni prispelo 19 voditeljic hitlerjanske mladine iz raznih nemških mest. Tam se nameravajo podrobno seznaniti z ustrojem fašističnih ženskih mladinskih organizacij. Na postaji v Benetkah so jih pri prihodu sprejeli in jim zaželeli dobrodoščilo tamkajšnji zvezni podpoveljnik liktorske mladine in voditeljica beneške ženske fašistične mladinske organizacije.

Predpisi glede cen konzerviranih živil. Osrednji odbor za nadzorstvo nad cenami živil je s posebno odredbo določil, da mora odslej biti na skatlah, v katerih so konzervirana živila, nalepljen listek in na njem tiskana številka, koliko dotična konzerva stane. Označena cena velja za prodajo na drobno. Osrednji odbor bo v najkrajšem času objavil cenik za razna živila, konzervirana v skatlah.

Na rimskem kolodvoru ob času nočne zatemnitve. Od 14. avgusta dalje velja predpis, da smejo biti na rimskih kolodvorih ponoči, ko je splošna zatemnitev, samo tisti, ki nameravajo potovati z vlakom. Vsi oni, ki se zvečer muče po kakšnem drugem opravku na teh postajah, se morajo tedaj, ko nastopi čas zatemnitve, odstraniti in podati na domove. V teh nočnih urah tudi ne bodo več prodajali peronskih listkov. Kogar ob času zatemnitve zalotijo na kolodvoru, ne da bi imel namen potovati z vlakom, bodo s silo odstranili.

Da bi prišlo čimveč sadja na rimski trg. Pristopne rimske oblasti so sklenile v bodoče privariti na rimski živilski trg čimveč prodajalcev sadja, in sicer ne prekupevalcev, pač pa tistih, ki sadje sami pridelujejo. Da bi ga kmetje prinesli na trg več kot doslej, oziroma, da bi ga rajši prinašali napredaj, je bilo sklenjeno, da jim odslej za dobo enega meseca ne bo treba plačevati nobene tržnine.

Minister Tassinari dal nova navodila za prehrano v Milanu. Minister za poljedelstvo in gozdove, Tassinari, je imel na sedežu pokrajinskega korporacijskega sveta v Milanu sestanek s prefekti, zveznimi strankinimi tajniki, kmetijskimi nadzorniki in ravnatelji prehranjevalnih zavodov iz Milana, Pavije, Novare in Verceje, ter predsednikom, podpredsednikom in ravnateljem nabavilne zadruge za riž. Navzoč je bil tudi glavni ravnatelj za prehrano. Obravnaval je z njimi vprašanja, ki se nanašajo na dobavo riža, na oddajo v skupna skladišča in na splošno prehrano. Minister je potem dal nekatera nova navodila glede dela na polju in zboljšanja prehrane.

Ves pridelek oljnice v skupna skladišča. Da bi bilo na razpolago čim več semen oljnice in bi se tako lahko znatno povečal te vrste pridelek, je bilo zdaj sklenjeno med drugim, da morajo odslej pridelovalci obvezno oddati v skupna skladišča vse seme raznih rastlin, iz katerih se prideluje olje. Izvzetega je le toliko pridelka, kolikor ga kmetje potrebujejo za seme, oziroma kolikor ga dovolijo obdržati pristojne oblasti. Ministrstvo bo tudi določilo primerno ceno, po kateri bodo morali pridelek oljnice oddati.

Vino

Vino

CHianti

Mario Piccini, Poggibonsi (Siena)

Il migliore! Preferitelo!

Najboljše! — Zahtevajte ga na prvem mestu!

Mestno zdravniško dežurno službo bo opravljala od sobote od 20 do ponedeljka do 8 jutraj mestni višji zdravnik dr. Ahtin Marjan, Korytkova 18, telefon 36-24.

»Spomini in utrinki«

X. Sestra Filomena

Tisti, ki ni mogel rešiti življenja malega prijatelja, je zdaj pokril njegov obraz z rjuho in tiho pomignil vratarju, naj počaka s svojim poslom. Šel je k »Monsieur le Directeur«. Zdravnik je bil pri predstojnikih bolnišnice tedaj prav priljubljen in po kratkem prepričevanju so ugodili njegovim prošnji.

Zvečer so nesli majhno krsto skozi ograjna vrata bolnišnice. Pogrebni sprevod ni bil dolg; za krsto sta šla samo usmiljena sestra in študent. Mali potepinec brez doma je ležal tam v miru, v rokah je imel zlomljene gosli. In od vsega cvetnega bogastva, ki si ga razkošna zimska prestolnica sponosuje vsako jutro od južnega poletja, je peščica vijolic našla pot v krsto kodravega malega godca in mu prinesla lepo dišeč pozdrav iz njegove rojstne dežele, kjer je njegova mati isti večer v cerkvi visoko v gorah prosila Božjo mater, naj varuje njenega otroka, ki roma tako sam po širnem svetu.

Sestra Filomena je ostala molčeča kakor je bila poprej. Nikdar ni govorila, razen kadar je to zahtevala bolniška služba. Toda zdelo se je, da sta prijatelj mrtvega otroka imela nekaj skupnega. Včasih je ona imela kakega posebnega svojega »varovane« v bolniški dvorani in tedaj je mladi zdravnik zmerom kako uredil, da je njen ljubljence prišel med bolnike, ki jih je on zdravil.

Včasih pa se je zdravnik za koga prav poseben zanimal in tedaj se je zdelo, da se ljubezniva sestra še bolj zavzema zanj.

V bolnišnici je bilo dvanajst usmiljenih sester. Prednica — »ma mēre« (moja mati) so jo klicali — je zdaj pa zdaj po malem skušala spreobrniti tujega asistenta, kajti vedela je, da ni njene vere; vere, ki jo je napotila, da je žrtvovala svoje življenje kot usmiljena sestra. Nekoč ga je vprašala, če on in njegovi nikdar ne gredo k spovedi in če nikoli ne prižigajo sveč na oltarju prebelažene Device. Ko ji je odgovoril, da ne, je stara sestra sošutno, toda vdano zmajala z glavo.

Kljub temu pa sta le bila prav dobra prijatelja in nekoč so mu sestre dovolile, da je med glavno mašo v bolniški kapeli igral na malem harmoniju, ko je stari duhovnik, ki je navadno na njem igral, zbolel.

Iz hvalečnosti do njih se je vedno potegoval zanje, kadar so pogovori na to nanesli. »Laicizacija bolnišnice« je bilo namreč v teh časih pereče dnevno vprašanje in velika požrtvovalnost usmiljenih sester ni mogla zavreti hujškanja ljudi, ki so zahtevali, naj jih odpustijo in izključijo sleherno vero iz bolnišnice.

Vsak večer so imele večernice v kapeli za vse tiste, ki so lahko prišli in vsaka sestra je še posebej molila večerno molitev v svoji bolniški sobi. Pogosto je zdravnik še malo ostal gori v

dvorani St. Paul. Kadar je sestra Filomena priglašala sveče na malem oltarju, je stokanje in vzdihovanje polagoma utihnilo in globok mir je zajel vso bolniško sobo. Sestra je klečala sredi sobe in z jasnim glasom molila za pokojno noč in ko je končavala z zdravamarjijo, so jo vsi bolniki ponavljali za njo. Nekateri ji niso mogli slediti in tu pa tam je še prišepal tresoč se glas z zaključnimi besedami: »Prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrti urlik! S kake postelje pa ni bilo slišati drugega kakor slaboten vzdih — a prav gotovo je tudi ta našel pot, po kateri so že odromale ostale besede.

Sestra Filomena je bila videti zelo blede. Nekega dne se ni prikazala pri jutranjem pregledu in pravilo so, da je ponoči krvavela iz pljuč. Toda kmalu je spet bila na svojem mestu, požrtvovalna kakor zmeraj. Noč in dan si je našel v bolniških sobah, kjer je stregla in tešila kakor poprej; nikdar si ni privoščila počitka niti za hip.

Tako je potekala zima. Okna so bila ves dan na stežaj odprta in pomlad je prišla v mračne bolniške sobe. Šla je od postelje do postelje in nežno dvignila zaveso, za katerimi so ležali trpin, ki so čakali na zadnjo ugodno priliko — na poletje.

Drevesa na dvorišču so bila v polnem zelenju in okrevajoči bolniki so v dolgih vrstah posedali na ploščadi in se greli na soncu.

V »Salle de Garde« je bila velika slavnost, na kateri so tovariši napivali zdravice novemu zdravniku. Na steni je visel njegov stari bolniški jopič, popačkan in prepojen s karbolno kislino, in na mizi, med kupi knjig in papirjev, je ležala njegova stara pipa, ki mu je tako zvesto drugovala v tolikih nočeh trdnega dela. Ob koncu mize je sedel zdravnik z dolgo začeleno diplomo v

žepu, v njegovi učni sobi gori pa je ležal nahrbtnik, pripravljen za jutrišnje potovanje. Vsak je zija na vsa usta, nihče pa ni poslušal. Zdravniku se je posrečilo, da je neopačen smuknil iz sobe in še enkrat je stopal po dobro znanem hodniku proti dvorani St. Paul. Na pragu se je ustavil, ker je slišal šepet, ki je šel od postelje do postelje: »Danes je naša sestra na vrsti za nočno službo! In tam je že prihajala sestra Filomena z nočno svetilko v roki in šla skozi temnoto bolniško sobo. Pogledal jo je, videl njen otožni, blede obraz; občutil je, kako se je naučil spoštovati to ljubeznivo sestro, čeprav je komaj kdaj spregovoril kako besedo z njo. Ko je opravila svoj pregled, je stopil k njej, da bi se od nje poslovil. Dejal ji je, da bo daleč odpotoval in da je najbrž ne bo nikdar več videl, a preden gre, bi ji še rad povedal, kako mu je hudo, ko je tako blede in bolna videti. Prosil jo je, naj pomisli, da z nenehno skrbjo za bolnike uničuje samo sebe.

»Srečna sem!« je bil njen edini odgovor. Pozabil je na stroga pravila njenega reda in ji za slovo ponudil roko, a ona je ni sprejela.

Dolgo, dolgo časa ga ni več bilo. Nekega večera pa je spet stal pred staro bolnišnico. Bila je še zmeraj takšna ko prej, mračni zidovi so še vedno zajemali trpljenje in žalost kakor nekdaj. Bilo je ravno ob uri, ko je sestra Filomena imela navado moliti večerno molitev v dvorani St. Paul. Šel je gor. Toda mali oltar je bil odstranjen, razpela ni bilo videti, sestre Filomene ni bilo nikjer in vse druge sestre so odsle. Študent v dobro znanem bolniškem jopiču mu je prišel naproti — ta mu bo nemara mogel povedati, kar bi rad vedel.

»A, da, sestra! Ze dolgo je tega, kar so jih pometali ven!«

Velika kolesarska dirka Gorica-Ljubljana-Trst-Gorica

Eksc. Visoki Komisar in drugi odličniki so pričakovali tekmovalce
Zmagovalec: Olimpio Bizzi 8:21

Ljubljana, 15. avgusta.

Danes je bila prirejena velika kolesarska dirka na progi Gorica-Ljubljana-Trst-Gorica, na katero je že dolgo časa opozarjalo vse italijansko športno tiskovništvo. Pa tudi domači listi so o dirki in dirkačih mnogo pisali in zato ni čudno, če se je zbralo, kljub izredno lepemu prazničnemu dnevu, ki je vabil ljudi na izlete, izredno mnogo gledalcev. Nekaj tisoč jih je bilo, kar je za naše domače razmere vsekakor odlično število.

Vse kaže, da se je ves šport pri nas prerodil in lepo razvili, saj bo vse športno življenje pri nas, kakor je seveda tudi v Italiji, prišlo v spetne roke italijanske športne organizacije, ki, kakor je splošno znano, vestno skrbi za povzdigo športa in za to, da se šport pravilno usmerja.

Da je šport v Italiji res vesoko cenjen, smo videli tudi na današnji dirki, saj so na ljubljanski cilj prišli razen že omenjenega velikega števila gledalcev tudi sam Eksc. Visoki Komisar s soprogo, župan ljubljanski g. dr. Adlešič in še drugi predstavniki Vojske, Stranke in uradniki civilnih oblasti.

Kje je vodila proga

Proga je vodila tekmovalce iz Gorice na Šempas, Ajdovščino, Hotedršnico in Kalce, od tod pa skozi Log, Vrhniko, Brezovico v Ljubljano. — Iz Ljubljane nazaj so tekmovalci vozili po isti cesti do Kalca. Od Kalca pa so zavili proti Planini, Hruševju, v Šturje, Sežano na Opčine in Trst. Tekmovalna proga je šla nato ob Tržaškem zalivu mimo Miramara, Sistiana, skozi Tržič in Gradiško nazaj v Gorico.

Tekmovalna kroga je bila dolga 256 km, pri čemer seveda ni vračunana višinska razlika, ki jo je bilo treba prevoziti. Največja višinska razlika je bila pri Črnem vrhu pri Idriji, kjer je cesta dosegla 852 m nad morjem. Od Črnega vrha pa se je cesta polagoma spuščala vse do Ljubljane. Nazaj grede je bila največja višinska razlika le 650 m. — Ceste so bile povprečno dobre, le na večjem odseku okrog Ajdovščine so hvaležni, ki so trajali dva dni, močno poškodovani, čisto in nanesli precej peska in gramoza na ceste. Tudi naše ceste so bile v primerj z italijanskimi nekaj slabše, kar so tekmovalci tudi občutili, saj niso bili doseženi časi nič kaj posebnega.

37 tekmovalcev

Udeležba tekmovalcev na današnji dirki je bila prav dobra, saj so se udeležili mnogi odlični italijanski dirkači. Razen poklicnih kolesarjev so vozili tudi nekateri amaterji. Štiri največje italijanske kolesarske tovarne so na štart poslale svoje tekmovalce. Ne samo lepe in bogate nagrade, ki so bile razpisane za prva mesta, ampak tudi dejstvo, da je vodila proga tudi skozi glavno mesto novo pridobljene Ljubljanske pokrajine. Vse to je vabilo tekmovalce, da so se dirke tako številno udeležili.

Prihod tekmovalcev v Ljubljano

Da bi tekmovalcev ne oviral mestni promet, so se priraditelji odločili in dirkalno progo izpeljali ob levi strani železniške proge, ki pelje iz Ljubljane v Trst. Od Brezovice so tekmovalci vozili skozi Kozarje in Glince. Cilj je bil določen in postavljen na Cesti v Rožno dolino, kjer so bili postavljeni številni drogovi z državnimi tribarvnimi. Na nasprotni strani ceste je bila od drevesa do drevesa potegnjena vrva, za katero je bil določen prostor za gledalce. Za red so razen karabinerjev in stražnikov skrbeli tudi vojaki. Ura se je pomikala že proti 11, toda tekmovalcev še ni bilo od nikoder. Pred dirkači so prihajali na cilj že številni avtomobili, s športnimi funkcijami, časopisnimi poročevalci, avtomobili za poškodovana kolesa in sanitetni avtomobili. — Iz daljave so brželi proti cilju tekmovalci. Cela grupa jih je bilo. Dvanajst tekmovalcev se je na svo moč trudilo na svojih konjičkih, kdo izmed njih bo prvi privozil na cilj. Kakor bliski so švigali skozi cilje. Komistija je hitro opravila svoje: zapisala številke dirkačev, vrstni red in takoj tudi izračunala čase, v katerih so prišli tekmovalci na cilj v Ljubljani. Vsekakor moramo omeniti, da so italijanskim funkcionarjem pridno pomagali tudi funkcionarji naše Slovenske kolesarske zveze.

Rezultati na cilju v Ljubljani (to je bilo pol poti) so bili naslednji (v oklepajih so navedene štartne številke). Zabeležen je čas, kdaj so tekmovalci prišli na cilj v Ljubljano.

1. Aldo Bini, Prato 11:51:22 (29);
2. Adolfo Leoni, Ricci 11:51:22 (1);
3. Giovanni Cottur, Trst (11:51:25 (80);
4. Bini Coppi 11:51:25 (10) itd.

Kakor je videti iz časov, so prihajali tekmovalci tesno na cilju in je bila borba ogorčena. S sekundnimi razlikami so privzeli tekmovalci prve skupine na cilj. Nasproti Dukičeve vile so člani Rdečega križa nudili tekmovalcem razna okrepčila. Ti pa so le nekaj malega popili in z dano culico z živili odbrzeli nazaj proti Trstu.

Kako je bilo na progi

Pri Črnem vrhu so prišli na čelu tekmovalcev naslednji: Coppi, Ricci, Leoni, Bizzi, Bartali, Cinelli in Destefani. Pri Logu se jim je pridružil še dobri Tržačan Cottur. Drugi tekmovalci so jim sledili. Ko so vozili 100 km, so bili na čelu Bini, Leoni in Cottur, nedaleč za njimi pa so sledili: Bartali, Coppi, Cinelli, Favalli in Bizzi. V Ljubljano pa je prišlo na cilj kar 12 tekmovalcev skoraj istočasno.

Prihod v Gorico

Velika množica ljudi je pričakovala tekmovalce v Gorici. Po prihodu so takoj izračunali

Zanimanje za Meransko loterijo v Ljubljani

Tudi v Ljubljanski pokrajini se je odprla v teh dneh prodaja srečk za Meransko loterijo.

Ta velika manifestacija, ki se razvija v Meranu, je sedaj že v sedmi izdaji, katero bo prav gotovo imela ravno tako velik uspeh, kot ga je imelo dosedanjih šest loterij.

V drugih 98 pokrajinah Italije je bila ta konjska loterija in je še vedno pričakovana z največjim veseljem in zanimanjem. To pa je popolnoma upravičeno, ker je dosedaj ta loterija napravila 8 ljudi za milijonarje in je razdelila premij za znatno vsoto 40.981.536 lir. Poleg 8 milijonarjev je bilo te vsote deležnih tudi 1323 drugih dobitnikov.

Treba je vpoštevati, da lahko vsak kupec srečke postane nekega dne jutraj milijonar. Z nakupom srečke daje svoj prispevek v dobrodelna dela, katere ima v nalogi loterija. Ni dvoma, da bo ta srečka lepo sprejeta tudi pri državljanih 99. pokrajine Italije.

Dobiček teh loterij je namenjen dobrodelnim društvom, ki se razvijajo pod vodstvom Vlade v vsej Italiji.

Te loterije ne zadenejo le tisti, ki srečke kupujejo, temveč tudi prodajalci srečk, ki zadenejo prvih pet premij. Ti prodajalci so skupno dobili že 735.032 lir.

Srečke so v prodaji pri bankah, poštah, uradih in trafikah v vsej pokrajini in stanajo 12 lir komad.

Ko bo prodaja gotova, bodo matrice vseh prodanih srečk in tistih, ki bodo še v prodaji, porabane od glavnega nadzorstva te vrste iger in

S štajerskega

V Mariboru so umrli: 61letna zasebnica Marija Bach, 28letna delavčeva žena Cecilija Križanec in 28letna Julija Požgan, zasebnica.

Omejitev potovanj. Vodstvo nemškega turističnega urada je pozvalo vse prebivalstvo, naj omeji svoja potovanja do skrajne možne meje in naj potuje le v neizogibnih primerih. Sporočilo pravi dalje, da so vsa nemška letovišča tako nabit polna, da ne bo nikjer več mogoče dobiti niti stanovanja niti preskrbe. Kdor pa bi iz upravičenih razlogov moral potovati, se mora obrniti na najbližji nemški turistični urad in tam vprašati, če je mogoče dobiti kakšno za stanovanje in bivanje v določenem nemškem kraju.

dosežene čase in razdelili nagrade. Srebrno kolajno goriškega župana si je priporil Olimpio Bizzi, ki je bil najboljši vozač med vojaškimi tekmovalci.

Rezultati:

1. Olimpio Bizzi 8:21! 2. Adolfo Leoni, 3. Bevilacqua Antonio, 4. Gleuco Servadei, 5. Gino Bartali, 6. Mario Ricci, 7. Aldo Bini, 8. Edoardo Taddei, 9. Luciano Succit, 10. ...

Najboljši Bizzi je vozil povprečno 32.590 km na uro. Kakor je videti, so tekmovalci nazaj grede vozili hitreje kakor pa do Ljubljane.

Finale pokalnih tekem

Po daljšem nogometnem odmoru bodo igrali v nedeljo, dne 17. t. m. finale pokalnih tekem. Za pokal se bode bori moštvi Ljubljane in Hermesa. Zopet bomo imeli priliko videti dve moštvi, ki igrata lep in borben nogomet. Moštvo Ljubljane je poznano, da igra tehnično dovršeno, dotim Hermesa odlikuje borbenost in brzina. To sta dve moštvi, ki bode ta pokazali nogomet kot v starih časih Ilirija in Primorje. Hermežani na tihem šepetajo, da bodo premagali Ljubljano, ona pa je drugega mišljenja. Kdor bo hotel videti in zvedeti rezultat te odločilne borbe, naj gre v nedeljo na igrišče Ljubljane. Tekma se prične ob 17.30 s predtekmo ob 16. Tu se bodo pomerili juniorji Svobode z juniorji Ljubljane. Cene običajne.

Pariški listi objavljajo obsežen seznam članov in funkcionarjev francoskih prostozidarskih lož. Vsi ti ljudje bodo poslej izključeni iz javnih služb.

nimske loterije. Tam bodo matrice vzporejene v številčnem redu in po serijah v železnih kasetah, katere potem pošljejo v kraj, kjer se loterija vrši.

Razporeditev se vrši na sledeči način: Vsega skupaj je šest skrinjic: v prvi je enako število pisem po abecedi, kot je število prodanih serij, ki so popisane v kovinskih kroglih, ki je avtomatično zaprta, ostalih pet skrinjic pa vsebuje deset števk od 0 do 9, katere so tudi vpisane na enaki krogli kot serije.

Ko se začne loterija, potegnejo iz prve skrinjice serijo, iz ostalih pet pa se potegne po ena številka, katerih vrstni red naj potem sestavlja številko srečke, ki je zadela.

Zato se poišče matrica, ki odgovarja številki te srečke.

Če se potegne številka ali serija, kateri ne bi odgovarjala matrica, ali pa če se potegne številka, ki je že bila, se to ponovi.

Številke in serije se vlečejo tolikokrat, kolikor je dobitkov, ki so določeni.

Prve tri zadete srečke se združijo s konji, ki so vpisani za Meransko dirko.

Kot zadete srečke so priznane potem srečke, ki so bile zvezane s konji, ki so prvi dospeli na cilj pri Meranski dirki.

Iz Srbije

Nastop proti saboterjem. Vojaški poveljnik Belgrada je objavil, da je neka prevarantska tolpa delovala v okolici Belgrada in izvršila več sabotažnih dejanj v Ralji, Klenaku in Ripanju. Odšelki nemške vojske pa so skupaj z oddelki srbskega orožništva to tolpo uničili.

Srbski delavci v Nemčiji. V sredo je odpotovala večja skupina srbskih industrijskih delavcev z glavnega kolodvora v Belgradu v Nemčijo. Delavci so odšli na delo v tovarne v Egru in Reichenbergu. Nadaljnje prijave delavcev sprejema belgrajska borza dela. Za Banat je takšna borza v Velikem Bečkerek, za Šumadijo pa v Nišu.

Belgrad ima sedaj 250.000 prebivalcev. Pred vojno je imela prestolnica bivše Jugoslavije okrog 400.000 prebivalcev. Tadašnja bila v mestu draga stanovanja, razven tega pa jih je mnogo tudi primanjkovalo. Zaradi vojnih dogodkov se je iz mesta mnogo ljudi izselilo, po drugi strani pa je bil od Belgrada odcepljen Zemun s svojimi 50.000 prebivalci. Danes ima mesto še okrog četrtilijona prebivalcev. Čeprav se je mnogo stanovanj izpraznilo, pa je vendar povpraševanje po stanovanjih še vedno veliko. Precej hiš je bilo porušeni, pa jih sedaj obnavljajo, vendar pa je mnogo takšnih ljudi, da ne zmorejo več plačevanja silno dragih stanovanj in zato povprašujejo po cenejših. Sedanjí belgrajski župan se trudi, da bi to vprašanje čim ugodneje rešil, predvsem pa misli pospešiti gradbeno dela, po drugi strani pa bo najbrže izdal odlok, da se previske najemnine znižajo povprečno za polovico.

Več marmelade, pa manj žganja. Ker so letos v Srbiji slive dobro obrodile, je poljedelski komisariat pripravil ljudem, naj nikar ne kuhajo iz sliv prevelikih količin žganja, temveč naj večino pridelka predelajo v marmelado. Od lani je ostalo mnogo žganja neporabljenega in če bi se kuhanje tudi letos v takšnem obsegu izvedlo kakor lani, bi bilo plačje preveč in bi cena žganju preveč padla. Marmelada pa je tečna hrana in zato bo za ljudi mnogo boljše, če si tega hraniva čim več pripravijo za zimo.

Koledar

Danes, sobota, 16. avgusta: Joahim: Rok. Nedelja, 17. avgusta: 11. pob.; Hijac.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakar čič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20; mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Državna dvorazredna trgovska šola v Ljubljani. Popravni izpiti bodo dne 26. avgusta 1941 po razporedju, ki je objavljen na razglasni deski. Prijave za vpis v I. razred šolskega leta 1941/42 sprejema ravnateljstvo dne 27., 28. in 29. avgusta t. l. med 8. in 12. uro. Definitivni vpis v I. in II. razred bo 1., 2. in 3. septembra 1941 med 8. in 12. uro. Vse natančnejše je razvidno iz objave na razglasni deski. Šolsko leto 1941/42 se bo začelo dne 22. septembra 1941 s sv. mašo ob 9 v trnovski cerkvi.

Državni veterinarski bakteriološki zavod v Ljubljani se je moral izseliti iz dosedanjih prostorov v šempetrski vojašnici, Lipičeva ulica 2, in posluje začasno v Veterinarski ambulanti, Domo-branska cesta 21, tel. 30-36.

Dr. Bajc Oton: Poškodbe in njihovo zdravljenje. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je izdal delo primarja dr. Bajca Otona: Poškodbe in njihovo zdravljenje. Delo obsega 84 strani in ima tudi 17 slik in röntgenogramov. Obsežna tvarina je strnjena v pregleden priročnik, ki bo tako praktičnemu, kot bolniškemu zdravniku omogočil hitro in točno orientacijo v vsakem posameznem primeru. Knjiga se dobi pri OUZD v Ljubljani, oziroma pri njegovih poslovalnicah v Kočevju in Novem mestu ter stane 10 lir.

Vpis na Drž. trgovsko akademijo v Ljubljani. Prijave za vpis v I. razred sprejema ravnateljstvo do 28. avgusta. Sprejemni izpit iz francosčine za absolvente meščanskih šol je ukinjen. Popravni izpiti bodo 30. avgusta po sporedu, ki je razglašen na uradni deski. Vpisovanje v vse štiri razrede bo 1., 2. in 3. septembra od 9 do 12. Podrobnosti na uradni deski.

Prijave za vpis na abiturientski tečaj Trgovinsko-industrijske zbornice na drž. trgovski akademiji v Ljubljani sprejema ravnateljstvo Trgovske akademije vsak dan do 27. septembra. Predavanja se začne 1. oktobra ob 8.

Steptanje perila, prtov in preprog skozi okna in na balkonih je še vedno prav grda razvada pri nekaterih družinah, čeprav so gotovo že vse ljubljanske gospodinjice večkrat brale, da je ta razvada policijsko prepovedana. Vsaka hiša ima svoj hišni red in z njim je tudi urejeno steptanje in snajenje na dvoriščih, kar nadzorujejo hišni gospodar ali njegov pooblaščenec. Pred kratkim smo pa čitali ludo pritožbo, da ponekod steptajo preproge od ranega jutra pa do poznega večera in zato ljudje nimajo nikdar miru. Glede tega se je seveda treba pritožiti najprej gospodarju dotične hiše, vendar je pa ljudem, ki se zavzemajo za higieno, gotovo ljubše, če ljudje, zlasti pa sosede, ves dan snajajo in čistijo svoja stanovanja, nego bi živeli v nesnagi in mrčesu, ki gotovo predstavlja mnogo večjo nevarnost za mesto kot pa steptanje samo. Skratka, za red pri steptanju perila in preprog skozi okna in na balkonih bo gotovo poskrbela policija, za steptanje na dvoriščih so odgovorni hišni gospodarji, vsej javnosti in vsemu prebivalstvu pa koristita snaga in upoštevanje zdravstvenih predpisov.

V salezijanskem zavodu na Rakovniku bodo lahko nadaljevali svoje študije dijaki, ki so se doslej šolali v Veržuju. Prav tako bo na istem zavodu omogočeno šolanje mladeničem, ki imajo veselje do duhovskega poklica, pa so morda že prestari za redno šolanje na državni gimnaziji. Obrnite se čimprej pisмено ali osebno zaradi podrobnih informacij za sprejem na vodstvo salezijanskega zavoda na Rakovniku, Ljubljana 8.

col selz: ottimo aperitivo
liscio: efficace digestivo
s sodavico: najboljši aperitiv — sam, brez sodavice: zelo učinkujoč za dobro prebavo

È stata ripresa la vendita della "San Pellegrino", garanzia acqua minerale. Deposito generale E. GEROVAC - LUBIANA Kolodvorska 8. Obnovljena je prodaja "San Pellegrino" garancije mineralne vode. Glavna zaloga pri E. GEROVAC - LUBIANA Kolodvorska 8.

LIQUORE LIKER
STREGA
TONICO DIGESTIVO
JE KREPILEN IN VAM URAVNA PREBAVO

Naročajte „Slov. dom“!

Charlie Chan v San Francisco

»Mene ei ugonobila! Veseli se!« je etiskal skozi zobe, iz oči pa mu je rezal krvavi srd. »Vsa ni oškodovala dobroga glasu tvoje vrlega prijatelja!«
»Ali priznate svojo krivdo?« je zakričal Flanery.
Diran je nemožno skomiznil z rameni:
»Zakaj ne? Kaj mi pa druga preostaja?«
»Vse, kar je ta rumeni zlojed povedal, je suha resnica. Občudujem ga. Mislim, da sem zelo močan, toda on me je premagal na celi črti.«
Potem pa je besno, skoraj blazno nadaljeval:
»Da, ubil sem sira Frederika. Ni mi preostajalo nič drugega. Stal je pred menoj in se mi emejal v obraz. To je bil neverjeten človek! Ni hotel popustiti, niti storiti koraka nazaj. Sestnajst let me niti za trenutek ni izpustil izpred oči. Sestnajst let me ni hotel pozabiti. Da, jaz sem ga ubil!«
»In žametne copate?« je mirno vprašal Chan.
»Na njegovih nogah! Prav iste copate, ki sem jih pred več leti pustil v pisarni Hilarija Gotla... sem tedaj opazil na nogah trupa in se ustrašil. Stopile so mi pred oči kot nemi očividci... in sicer na nogah sira Frederika. Potem sem jih in jih odnesel s seboj.«

Pogum pa me je pustil na cedilu, toda njega sem bil že ubil. Da, ubil sem ga! In pripravljen sem na kazen. Toda ne na takšno, kakršno vi mislite.«
»Obrnil se je na mestu, zdrvel proti odprtim vratom in stekel na teraso.«
»Pomožna leste!« je vzkliknil Flanery.
»Primitte ga!«
Nadzornik Duff in Chan sta skočila za njim. Chan je krenil v levo proti pomožni lestvi, toda Erik Diran ni mislil, da bi uporabil leste. Nagnil se je čez ograjo terase; nekaj časa je njegovo ogromno telo nihalo v praznoti kot črn obris na meglenem sivem nebu, potem je polagoma izginilo v brezno, ki ga je predstavljala ulica med skupino nebotičnikov.
Vsi so takoj skočili k ograji in pogledali navzdol. Daleč pod njimi so ob slabi ulični razsvetljavi, ki se je vtapljala v meglo, mogli opaziti na cesti neko črno točko, okrog katere so se začeli zbirati ljudje.
XXII. Poglavlje.
Na ladji proti Honolulu.
Po tragičnem koncu tega zasledovanja so se vsi trije detektivi močje vrnili v salon.
»Sam sebi je sodil!« je rekel Flanery.
»Kaj? Pobegnil je?« je vzkliknil Mor-row.
»Da, pa kar na oni svet,« je odvrnil nadzornik.
Eva Diran je kriknila, gospodična Morrow pa jo je nežno objela.
»Oprostite mi, toda spodaj me čaka delo,« je rekel Flanery in se naglo oddaljil iz sobe.
»Dobro bi bilo, če bi se vrnili domov,« je rekla Evi Diranovi gospodična Morrow.
Obe ženi sta odšli v predsobo. Kirk je stopil za njima in jima odprl vrata. Rad bi ju ogovoril, toda razumel je položaj, v katerem je bil molič edino na mestu.
»Ali hočete, da vaju odpeljem?« je končno vprašal.
»Zaenkrat hvala, ne,« je rekla Morrow. »Najli bova taksi.«
»Na svidenje!« je odgovoril z resnim glasom. »Na skorajšnje svidenje!«
Duff je mirno vleklo svojo pipo in eicer mirno in brezizrazno, kakor da je Kitajec.
»Zjutraj sem dobil brzojavko,« je začel potem, ko si je prižgal pipo. »Major Diran je bil pred desetim leti odpuščen iz vojaške službe na podlagi stvari, ki niso zanj prav nič častne. Šlo je celo za to, ali bo degradiran ali ne.«
»In vi ste to vedeli, polkovnik?«
»Sem.«
»Toliko stvari ste vedeli, pa vse ste ohranili zase,« je nadaljeval Duff. »Tako na primer: kaj ste delali tisti večer, ko je bil ubit sir Frederik, na dvajsetem

nadstropju, med tem ko so vsi ostali v salonu gledali vaš film?«
»Edinole tisto, kar sem že povedal nadzorniku Flaneryju: stekel sem, da bi povedal Li-Gungu, da naj me ne čaka več.«
»Jaz sem pa mislil, da ste odšli na kratek razgovor z Evi Diranovo.«
Polkovnik je odločno odkimal z glavo: »Nisem... Z njo sem govoril že pred tem. Deset let nisem ničesar slišal o njej. Ko sem izvedel, da je v San Franciscu, sem tudi jaz prišel semkaj. Nekaj dni pred tisto večerjo pri gospodu Kirku sem mi je posrečilo dobiti njen naslov in ponovno vam pravim, tisti večer sem odšel le zato, da bi naročil Li-Gungu, naj me ne čaka.«
»In dan nato ste ga takoj poslali v Honolulu, ali ne?«
»Točno. Stori sem to po nasvetu Evi Diran. Slišala je namreč, da se je sir Frederik zanimal za mojega strežaja in se je bala, da bi utegnila njegova zgovornost onemogočiti mojo naslednjo odpravo. Njen strah pa je bil popolnoma nepotreben, ker Li-Gung ne bi ničesar povedal. Da bi pa pomiril Evi, sem ustregel njemu želji.«
Duff ga je karajoče pogledal: »Vedeli ste, da je Diran izvršil že en zločin, pa vendar o tem niste obvestili policije. Mar mislite, da ste pravno ravnali?«
Beatem je skomiznil z rameni: »Mislim, da sem... rekel bi celo,

da sem popolnoma prepričan v pravilnost svojega ravnanja. Nisem mogel vedeti, da je bil Diran tisto noč, ko je bil storjen zločin v San Franciscu. In celo, če bi to vedel... me bi vendar morali razumeti...«
»Ne, jaz vas na noben način ne razumem,« je odvrnil Duff.
»Ne čutim potrebe, da bi vam podrobno pojasneval,« je nadaljeval Beatem. »Pa vendar bom nasitil vašo radovednost. Za časa tistega drugega potovanja skozi Afganistan in Kibersko puščavo se je nekaj dogodilo. Eva je bila zelo pogumna... saj nikdar nisem slišal od nje niti besedice pritožbe. Zaljubljen sem se vanjo, toda moja ljubezen ni našla odmeva. Vse žrtve, ki jih je potem prevzela zame, me navdajajo z globokim občudovanjem in spoštovanjem do nje. Toda nikdar nisem rekel niti besedice. Ne vem, kakšna čustva je gojila do mene. Dokler je živela, je bil Diran do neke mere moj tekmeč. Če bi ga bil izročil policiji, povejte mi, iz kakšnega razloga bi mogel prav za prav to storiti? V tem pogledu si sam s seboj nisem popolnoma na jasnem. Svečeval sem Evi Diran, naj svoje stvari zaupa policiji, nisem pa mogel pri tem vztrajati. Pomagal sem ji tisto noč, ko je pobegnila pred Flaneryjevim ljudmi. Mislim, da nisem imel pravice vplivati na njeno odločitev in zato, nadzornik, smatram, da sem pošteno ravnal... Vsaj tako mi veli moji slatni razum.«

Načrti za zgraditev prekoafriških železnic

Med tremi progami, ki jih nameravajo potegniti, bi čisto logično morala imeti prednost 2000 km dolga italijanska čez Libijo do Čadskega jezera

V eni zadnjih številčk tržaškega »Piccola« je Battista Pellegrini na kratko omenil železnico, ki jo Francija namerava zgraditi čez puščavo Sahara in tako zvezati svoje afriške posesti v Sudanu z Alžirijo.

Ta načrt se je rodil tedaj, ko je Francija nameravala izvesti v še večji meri naseljevanje v Zahodni Afriki. Edino sredstvo, s pomočjo katerega bi mogla prodreti v notranjost tega puščavskega sveta, je bila zgraditev železnice. Zato so vsa prizadevanja in proučevanja, ki so se nanašala na francosko Afriko, šla za tem, da se omenjeni velikopotezni načrt izvede. Toda vsa stvar je ostala samo pri načrtih, čeprav so bili izdelani do vseh potankosti.

Blazne francoske zamisli

Naredili so kar deset različnih načrtov za to železnico. Vsak projektant je na svojstven način proučil možnosti, kako bi se dalo prodreti v te neobljudene vroče kraje »črne« coline in kako bolj praktično potegniti železnico. Alžirski inženirji so se potegovali za takšno proggo, ki bi šla v ravni črti iz Alžira preko Visokega Atlasa proti jugu, ne da bi delala kakšne ovinke. Na ta način so se nadejali, da bodo usmerili trgovski promet iz Sudana v alžirsko pristanišča. Ta trgovska domislja Alžircev je bila seveda naravnost blazna, kajti predaleč so bile zaloge surovin od Alžira in bi zaradi velikih prevoznih stroškov bilo blago, pripeljano od tam, le preveč drago.

Tunizijec prof. H. Berné pa je naredil drugačen načrt. »Njegova« železniška progga naj bi šla iz Tunisa v Timbuktu, od nje pa naj bi se odcepile stranske proge proti Visokemu Atlasu, Sudanu in proti Kamerunu. Tudi ta načrt je bil nesmiseln — nadaljuje neki Dante Lunder v »Piccolu« — kajti razdalje, ki bi jih bilo treba premagati, so ogromne, kaj malo prikladne za vpostavitve rednega trgovskega prometa.

Kaj so sklenili na »pariški konferenci«

Pravijo, da je bilo na tako imenovani »afriški konferenci« leta 1922. določeno, da se pri tem ni treba ozirati na gospodarsko plat, kajti sudanske dežele zaradi svoje neprimernosti ne bi nikdar mogle navezati trgovskih stikov s Severom. Sudan da je preblizu Guinejskemu zalivu, na katerega je v gospodarskem oziru usmerjen in navezan.

Cezsaharska železnica naj bi bila progga politično-vojaškega značaja. Oglejmo si napake prve pariške konference o afriških zvezah (sept. 1922). Od tedaj dalje načrti upoštevajo samo vojaško stran. V tehničnem pogledu predstavlja brez dvoma še najboljšo proggo tista, ki bi držala od Alžira preko Bidona v Timbuktu. V resnici je to najkrajša zveza med »zamorskimi zakladnic« in Alžirjem, glavna francoska prometna zveza z notranjimi afriškimi pokrajinami.

Janetova železnica

Po času zadnji načrt pa je tisti, ki ga je naredil mesec julija 1939 Paul Janet. Po njegovi zamisli naj bi bila speljana nova železnica iz Alžira naravnost v Saharo. Dolga bi bila 2200 km, stala bi pet milijard frankov, zgradili pa bi jo v petih letih. Po mnenju Paula Janeta bi bilo na tej proggi vsako leto do osem milijonov ton trgovskega blaga. Če bi letni stroški, da se progga ohrani v dobrem stanju (vzdrževanje osebja, zavarovanje proge pred peščenimi viharji, preskrba z vodo, popravila, zavarovanje izpostavljenih točk itd.), dosegli vsoto 300 milijonov frankov in če predpostavljamo, da bi trgovina pokrila približno polovico stroškov za pogonsko sredstvo in uslužbence, bi bila državna blagajna obremenjena samo še z neznatno vsoto 150 milijonov frankov, ki bi bili kriti — pravi omenjeni inženir — z veliko politično-vojaško koristjo in z razmahom francoske trgovine v Srednji Afriki.

Zdaj je vpostavljen progga, po kateri vozijo tovorni avtomobili, opremljeni s posebnimi stroji, ki lahko odstranjujejo puščavski pesek s poti.

Tri proge podolgem čez Afriko

V bodoče — nadaljuje Dante Lunder — čaka Italijo in Nemčijo naloga, da določita hrbenico severnoafriških železniških prog. Zelo težko se bo francoski imperialistični sen izpolnil, kajti os afriškega gospodarstva bo šla od Čadskega jezera v Tripolis, kjer bo Italija odločila, kje bo potekala severnoafriška železniška progga, ki jo bo zgradila tako, kakor narekujejo evropsko-afriške potrebe.

Trije veliki načrti za afriške proge v podolžni smeri so naslednji:

1. Francoska čezsaharska železnica iz Alžira v Timbuktu.

2. Italijanska čezsaharska progga (Tripolis—Čadsko jezero) in

3. Angleška železnica čez vso Afriko od Kaira v Egiptu do Capetowna na južnem afriškem koncu.

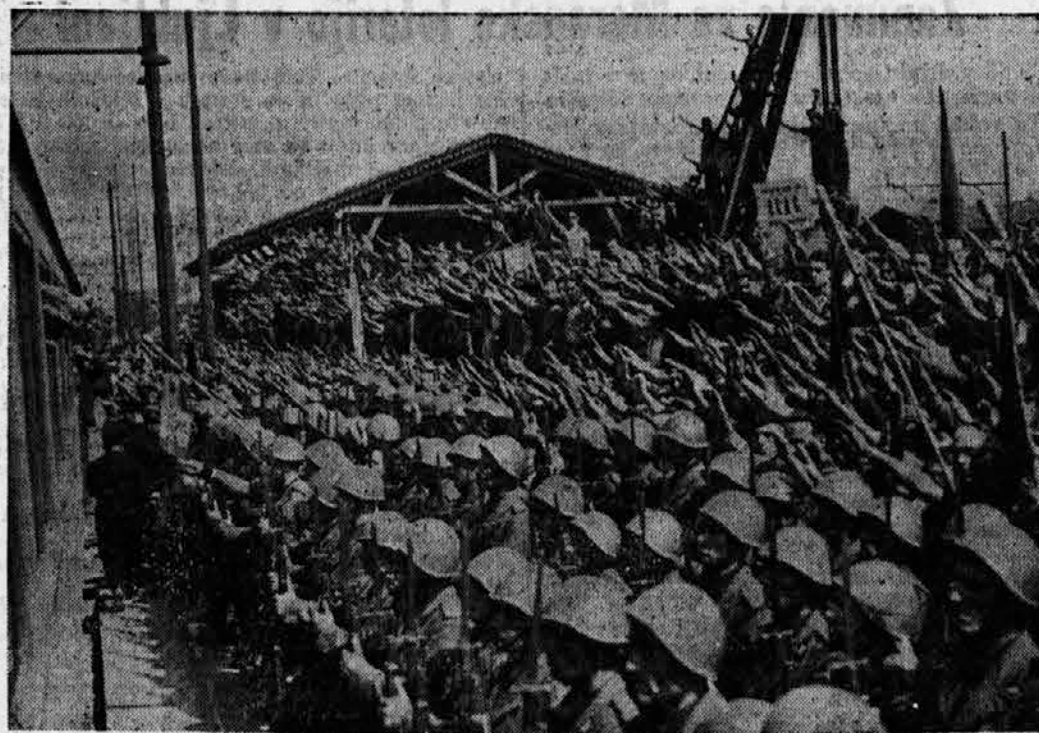
Vse te tri nove železnice imajo namen, da kolonialne posesti, naj danes nad njimi gospodari kror koli, dosežejo čim večji gospodarski razvoj.

Italijanska in francoska progga sta doslej še samo v načrtu in jih doslej nadomešča večji mani promet s tovornimi avtomobili. Angleška železnica pa je deloma že dograjena. Gre iz Kaira, seka železnice v Egiptovskem Sudanu ter se za zdaj konča v Kartumu, od koder gre promet dalje po parnikih tja v Ugando. Odtod dalje prevažajo potnike in pošto letala preko Konga, kjer se na južni njegovi meji spet začneja železnica, ki pelje iz Katange preko Rodezije skozi mesto Pretoria in dalje do Capetowna na skrajnem južnem koncu Afrike.

Zgraditev italijanske železnice iz Tripolisa do Čadskega jezera je del velikih načrtov, ki jih ima Italija s svojim afriškim imperijem. Gospodarski pomen Afrike je odvisen od zgraditve dobrih prometnih zvez. Železnica čez Libijo bo

hrbenica vseh zvez med afriškim jugom in severom

Tripolis je veliko trgovsko pristanišče, ki ima še dosti možnosti za razvoj. To bi bila izhodna

Poslednji pozdrav pokojnemu Brunu Mussoliniju med potjo, ko s vlakom peljejo njegovo truplo k večnemu počitku v njegov rojstni kraj.

Huda ura nad državo Čile

Ves teden so divjale silne nevihte in povodnji — številne smrtne žrtve
Mnogo prometnih žil pretrganih

Silovite nevihte, ki so zadnje dni divjale v južnoameriški državi Čile, zlasti v srednjem delu, so poročili iz Santiaga zahtevale do zdaj kakih 40 smrtnih žrtev, ranjenec pa je nad sto. Letalski promet je popolnoma ukinjen, pretrgane so po poleg tega tudi številne železniške proge zaradi hudih poplav ali pa zaradi zemeljskih usodov, ki so jih povzročile vode. V žilski prestolnici je tramvajski promet omejen skoraj na polovico. Železniška progga, ki drži čez Ande, je na številnih krajih visoko zametena s snegom. Ponekod je nametena snega tudi do 30 metrov na debelo. Nižje v dolinah pa je voda nanesla na proggo ogromne kupe debelega kamenja. Iz mnogih čilskih mest so prispela poročila, ki govorijo o velikih povodnjih. V San Fernandu so morale prihiteti na pomoč vojaške čete, da so vzdržale red in rešile, kar se je le še dalo. Veliko število mostov je voda podrla in odnesla. Na mnogih krajih so pretrgane tudi telefonske proge. Električna centrala v Volkanu je prav tako pod vodo in je povsod, kamor je bila od tod napeljana elektrika,

točka ob novi železniški proggi, afriški žili odvodnici, ki bi šla preko Gebela in Fezana v toliko zaželeno področje Čadskega jezera, ki ga italijanski naseljenici imenujejo »gospodarsko središče srednje severne Afrike«. Čad je tipična prehodna pokrajina med saharso puščavo in najrodovitnejšim delom Sudana. Ob Čadskem jezeru se križajo najštevilnejše poti, po katerih hodijo danes še samo karavane. Tu se srečujejo karavane iz Srednjega Sudana, Nigerije, Francoske ekvatorialne Afrike, iz Egiptovskega Sudana in od drugod. Je to pokrajina, ki v bodočnosti še mnogo obeta. Tamkajšnji domačini pa so tudi najboljši delavci, ki se radi kaj nauče in so izkušeni trgovci. Železnica čez Libijo bi prinesla novo življenje v to važno srednjeafriško področje, ki bi zaradi svoje lege postalo nekak most, preko katerega bi bil usmerjen italijanski trgovski promet proti Guinejskemu zalivu, ki je najbogatejša dežela na tipičnih ekvatorialnih pridelkih.

Odločilna prednost

Progga od Tripolisa bi bila dolga nekako 2000 kilometrov. Bila bi znatno krajša kot pa omenjena francoska železnica in je načrt tudi dosti lažje izvedljiv. Francoska čezsaharska železnica bi morala presekat gorski hrbet Atlasa ter iti preko najobupnejšega dela saharke puščave, dočim bi graditev italijanske proge nudila manj težav in je že ta prednost sama odločilna v vsakem pogledu. Potem pa je Tripolis tudi tisto mesto, ki po svoji legi najbolj zasluži — končuje svoja izvajanja Dante Lunder — da postane središče, iz katerega se bo širilo novo evropsko-afriško gospodarsko sodelovanje, saj leži nekako točno v podaljšku preme Berlin—Rim. Zato je tudi logično, da pride v bodoči Afriki mesto Tripolis glede graditve novih železnic najprej v poštev.

Slovaški dijaki delajo na polju

Kakor določa posebna odredba, ki jo je izdala slovaška vlada, bodo letos pomagali pri delu na polju tudi slovaški visokošolci. To poljsko delo je obvezno za vse akademike, prav tako pa tudi za abituriente, ki se nameravajo v prihodnjem šolskem letu vpisati na vseučilišče. Poleg stanovanja in hrane bodo prejeli tudi plačo po tri krome na dan, na koncu pa bodo dobili še posebno nagrado 200 kron, ki jo jim je odobrilo predsedništvo ministrskega sveta.

Nova bolezen na Danskem

Iz danske prestolnice Kodaņa poročajo, da se je zdaj na Danskem pojavila nova, do zdaj neznan bolezen. Imenuje se »roskildska bolezen«. Tako ime je dobila po kraju, kjer se je najprej pojavila. Človek, ki ga nova bolezen napade, začne močno bruhati, čuti hude bolečine v glavi in dobi visoko vročino. Bolezen traja dva do tri dni. Zdi se pa, da ta nova bolezen ni smrtno nevarna, kajti do zdaj za njo še ni nihče umrl.

Nov Koširjev rekord na 1500 m Izvesten met kladiva inž. Stepišnika

Tako mali narod tudi s športom dokazuje, da je močna korenina, s katero je treba upravičeno računati. Resni treningi naših atletov kažejo uspehe. Lep primer za to nam daje Košir, ki je po večletnem treningu s stalnim napredovanjem dokazal, da smo upravičeno računali nanj. Da je tudi inž. Stepišnik atlet, ki z vsako malenkostjo računa, je naši športni javnosti že znano. Z večerajšnjim metom se je uvrstil med desetorico najboljših na svetu. Rezultat je boljši od italijanskega državnega rekorda.

Treba bo pa enkrat vendar urediti s sodniki in štarterjem. Sodniki so počasni, večkrat tja v en dan delajo, brez volje. Tečaj za štarterje, ki ga namerava prirediti SKAZ, je nujen.

Rezultati:

Na 200 m so štartali štirje seniorji: 1. Polak (H) 23,8; 2. Lušický (P) 24,1; 3. Kolenc (H) 24,1; 4. Pleničar (I) 24,3.

200 m juniorji: Bratovž jo je spretno ubral in zmagal z dobrim časom. 1. Bratovž (P) 24, 2. Mencinger (I) 24,4; 3. Krenčič (I) 24,9.

400 m. Slabi časi presenečajo. 1. Skušek (P) 53,2; 2. Nabernik (P) 53,7; 3. Kraner (P) 55,4.

Sledila je disciplina 1500 m. Publiko jo je z zanimanjem pričakovala. Dva strela sta odjeknila in že so si sledili tekači prve skupine v gosiem redu ter približno 50 m za njimi Košir. Prvi krog je pretekel v 68 sek. in dohitel prvo skupino, 800 m v 2:07; 1200 m 3:12; in 1500 m v 3:57,6. Tekel je taktično po Havlgovi metodi. Že ko so nekateri obupali nad rekordom, je v finalu pretekel zadnjikrat 400 m v 57,6 sekundah. To je do sedaj naš edini tekač, ki je pretekel omenjeno proggo pod 4 minutami. Najboljši italijanski tekač Dorascenzi je pretekel v Budimpešti to proggo v času 3:58,4.

1. Košir (P) 3:57,6; 2. Megušar (P) 4:19,0; 3. Srakar (H) 4:19,0.

Čas ostalih dveh je tudi dober. Čas ostalih dveh je tudi dober.

Daljšave: 1. Lončarič (P) 624 cm; 2. Nabernik (P) 621 cm; 3. Bačnik (P) 606 cm.

Kladivo: 1. Stepišnik (I) 52,35; 2. Župančič (I) 41,68; 3. Novak (I) 29,75.

Palica: 1. Bratovž (H) 320 cm; 2. Kompare (P) 270 cm.

Disk: Kajfež je na treningu že vrget preko 40 m, na tekmovanju pa odlove. 1. Kajfež (H) 37,25; 2. Stepišnik (I) 36,30; 3. Merala (P) 35,26.

Kopje: 1. Kraner 46,30; 2. Urbančič 43,20; 3. Kompare 40,70.

Štacija 4 x 100 m (nastopili sta samo Planina in Ilirija): 1. Planina I. (Bratovž, Lušický, Skušek, Lončarič) 46,2; 2. Planina II. 46,6; 3. Planina III. 46,8; 4. Ilirija.

EIAR — Radio Ljubljana

Sobota, 16. avgusta: 7.30 Radijsko poročilo v slovenščini — 7.45 Pesmi in melodija (v odmoru napoved časa) — 8.15 Radijsko poročilo — 12.30 Radijsko poročilo v slovenščini — 12.45 Simfonična glasba — 13. Napoved časa in radijsko poročilo — 13.15 Vojno poročilo v slovenščini — 13.17 Radijski orkester in komorni zbor pod vodstvom M. Šijanca: Slovenska glasba — 14. Radijsko poročilo — 14.15 Pisana glasba — 14.45 Radijsko poročilo v slovenščini — 17.15 Plošče orkestra Cetra — 19.30 Radijsko poročilo v slovenščini — 19.45 Lahka glasba — 20. Napoved časa in radijsko poročilo — 20.20 Pogovori v slovenščini — 20.30 Lirična sezona EIAR-ja: »Sakuntala«, opera v treh dejanjih Franca Alfana. — Med odmorji: Pogovori v slovenščini. Beležke v slovenščini in radijsko poročilo v slovenščini.

G. L. Bonelli:

Črni križar

Zgodovinski roman

»Bojim se, da Mabruk ne bo hotel dati svojih vojščakov. Boji se, da bi izgubil svojo trdnjavo.«

»Sejk Hasan ga bo znal prepričati. Imamo zanesljiva poročila o tem, da kristjani korakajo po cesti, ki vodi proti Lidi in zato Mabruk nima nobenega vzroka, da bi se vznemirjal.«

»Kdaj bo prispel Hasan?«

»V dveh ali treh dneh. Pustil sem ga na pobočju Hermona, ko se je usmerjal proti vzhodu, zato...«

V istem hipu se je od nekod zaslišal glas gonga in po šumu, ki je nastal v dvorani, je Mohamed spoznal, da neznanec odhaja.

Slišal je še nekaj nerazločnih besed, nato so se koraki polagoma oddaljili in v dvorani je znova zavladala tišina. Mohamed je vzdihnil. Sedaj je še mnogo bolj želel, da bi čimprej prišel do Črnega križarja, da ga opozori o nevarnosti. Spravil je bodalo za pas in nekoliko odprl vrata. Zdelo se mu je, da se bo zadušil v ozki luknji; če bi se ne bal, da ga kdo opazi, bi prav gotovo ozlel v dvorano. Minilo je nekaj minut, ki so se Mohamedu zdele cele ure, nato je znova zaslišal hitre korake, ki so se bližali njegovemu skrivališču. To je brez dvoma moral biti Ferdous in res se je takoj nato pokazal njegov obraz v odprtini.

»Bal sem se, da te ne bo več,« je dejal Mohamed.

»Mabruk je nočjo slabo razpoložen. Glej, kaj mi je naredil ta pes!« je zagodrnjal Ferdous in pokazal prijatelju lice. Mohamed je opazil v poltemi rdečkasto črto, ki se je vlekla tovarišu preko čelga obraza.

»Ali te je udaril?« ga je vprašal Mohamed.

»Udaril?« je vzkliznil Ferdous in zaklel. »Ves hrbet imam

razbičan in če bi si ne bil pravočasno pokrtil obraza z rokami, bi me sedaj ne mogel spoznati. Naj ga Alah ugonobi.«

Spustil je preprogo in zaprl vrata. Vzel je baklo iz obroča, ki je bil pritrjen v steni, jo prižgal in začel previdno stopati po stopnicah. Mohamed mu je sledil tik za petami. Nenadoma pa se je Ferdous ustavil. Mohamed je zagledal v višini enega metra od stopnic zarjavel železen drog, pritrjen v zid; v steni tik nad stopnicami pa so bili močni železni klini. Pravkar je premišljeval, čemu naj služijo, ko mu je Ferdous zašepetal:

»Pazi na moje gibe in stori isto, kakor jaz. Glej, da se ne dotakneš stopnic in da ne izpušči železnega droga, če ne... glej!«

Oprjel se je droga, stopil z eno nogo na klin in z drugo pritisknil z vso silo na stopnico.

Zaslišal se je rahel pok. Mohamed je prebledel. Cela vrsta stopnic je izginila in odprl se je širok prepad, iz katerega je prihajal hladen piš. Čez nekaj trenutkov so se stopnice znova vrnille na svoje mesto.

»Bism Illak!« je zamrmral Mohamed. »Kako je neki globok ta prepad?«

»To pač ni važno,« je dejal Ferdous. »Pridi za menoj in bodi previden.«

Ferdous se je trdno držal droga in se počasi spuščal v globino, stopajoč na železne kline. Mohamed je storil isto in skušal ostati čim bližje tovarišu.

Nevarni prehod sta premagala brez neprimlik, toda tudi ko je Mohamed po Ferdousovem zgledu zopet stopil na stopnice, se ni mogel otresti strahu, ki so mu ga vlivale. Končno sta dospela do velikih, z železom okovanih vrat, ki pa so se na rahel Ferdousov pritisk takoj odprla. V notranjostino je zavel vlažen veter, ki bi bil skoraj ugasnil baklo.

Mohamed in Ferdous sta stopila skozi vrata in sta se znašla na robu širokega jarka, sredi katerega je tekla majhen umazan potok.

Ferdous je zaprl vrata. Pogledal je, v katero smer teče voda in krenil v isto smer.

»Kmalu bova na prostem, prijatelj,« je dejal Ferdous in po-

spešil korak. »Jarek je speljan v enega izmed zapuščenih vodnjakov ob vzhodju griča.«

Mohamed je molče stopal za njim.

Jarek se je spuščal vedno bolj strmo v globino in postajal vedno bolj ozek. Prav kmalu sta bila prisiljena, da sta brodila po vodi in od časa do časa sta se morala skloniti, da nista zadela z glavo v oboke. Končno se je Ferdous ustavil pred ozko odprtino, nasproti katere je bilo opaziti polkrožno steno.

»Vodnjak,« je zamrmral Ferdous.

Izgnel je roko z baklo in osvetlil steno vodnjaka, kjer so v enakomerni razdalji bili pritrjeni železni klini. Stopil je na stran, pomignil Mohamedu in mu pokazal kline.

»Splezaj najprej ti na vrh,« mu je dejal. »Svetil ti bom, dokler ne prideš do vrha, nato ti bom sledil. Preden zapustiš vodnjak, poglej, če ni nikogar v bližini.«

»Ne boj se.«

Mohamed je prijel za prvi klin in poskusil, če je dovolj trden, nato je začel počasi plezati navzgor. Kmalu je dospel do roba in se za hip ustavil. Nikjer ni bilo slišati nobenega sumljivega šuma. Previdno je dvignil glavo iznad roba in pogledal naokoli. Nikogar ni bilo videti. Pokrajino je že pokrival mrak in kolikor daleč naokoli je bilo mogoče videti, ni bilo žive duše. Za njegovim hrptom se je pošastno dvigal proti temnemu nebu Mabruk-el-Gadijev grad.

Okrenil se je proti dnu vodnjaka in zaklical tovarišu:

»Vse je v redu. Pridi za menoj!«

Videl je, da je Ferdous ugasnil baklo. Skočil je preko vodnjakovega roba na tla. Beg se je torej posrečil, sedaj je bilo treba misliti na Ferdousa.

Sedel je blizu vodnjaka na tla in začel razmišljati, kako bi se na najlažji način znebil tovariša, čigar družba mu ni bila samo nepotrebna, ampak celo neprijetna. Zadeva je bila vse prej kot lahka! Ferdous je zapustil grad samo v upanju, da se polasti velikega zaklada, o katerem mu je pripovedoval. Niti malo ni dvomil o resničnosti njegove povesti. Če sedaj spozna, da ga je varal...